

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:

Dr GÁL ZOLTÁN.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Dégenfeld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

Nyüzsgés és futkározás.

Debrecen, május 13.

Ha Tisza István végigbarangolja az országot és csendőrfedezet mellett sikerül bebujnia valahol egy-egy jól elzárt helyiségbe, onnan aztán kiabálhat és piszkolódhatik a függetlenségi pártra tetszése szerint. Nincs az a rágalom és piszkolódás, amit az oduból kikiabál, hogy azt a sajtó ne kürtölje szét világgá. Sőt nagy lelki élvezettel szürcsöl minden gyalázkodást és tudatos valótlanságot.

De ha egyszer Justh Gyula vagy a függetlenségi párt más tagja visszaveri Tisza támadását, no akkor van nagy lamentáció. Micsoda harcmodor ez. Hogy lehet ilyen hangon beszélni! Tiszának természetesen lehet bárdolatlan tónusban hadakozni. Lehet feneketlen gyűlölködéssel beszélni és százszor megafótt rágalmakat és hazugságokat napról-napra megismételni. Ez járja, de a rágalmakat és hazugságokat visszaverni: az már nincs megen-

gedve. Nem kell mást tenni, mint naponként vastagon gyalázni és piszkolni a nemzet jogaiért küzdőket. És naponként tömjént hinteni azok elé, akik a hatalom birtokában a bécsi akarat végrehajtására felvonulnak. Közben lehet adni mindig a maszlagot.

Már megint az járja, hogy Lukácsal milyen gyalázatos alkut folytatott a Justh-párt. Ez a párt volt a „legolesőbb“, felkinálta magát, kész volt a bankot is eladni, csak a hatalmat megkapja. Azok mondják a Lukácsal való tanácskozást és tárgyalást gyaláznak, akik ott ülnek ma is és ott ültek mindig a háta mögött. Vele egy párban és egy kabinetben lenni, az, ugyilátszik, megengedett dolog és politikailag teljesen erkölcsös, de vele másoknak még szóba állani is: egyenesen politikai romlottság.

Ki volt az a Lukács? Mindenki tudja, hogy a király megbízott embere. Mindenki, akihez ő ment, elfogadta és tárgyalta vele. Ezt tette Kossuth, Apponyi, Andrássy és mások is, a kikhez fordult. Olyan os-

toba, bárgyu ember még csakugyan nem volt ebben az országban, aki király kiküldött emberét az ajtón kidobta volna. Még a forradalomban is tárgyalta Deák a király emberével, elébe ment deputációzni.

Hogy ezek a tanácskozások eredményre nem vezettek, az nyilvánvaló. Sem Justh, sem senki nem csinált abból titkot, hogy a meg egyezés az uralkodóval nem jött létre. Akkor még dicsérték is Justhot, hogy micsoda bátor, derék és szókimondó ember. Magasztalták, hogy nem árulja el elvét és a hatalomért le nem mond követeléséről. — Akkor még azt hitték, hogy majd a Tisza által protegált „kooperáció“ jut hatalomra.

Az ország elfogulatlan közvéleménye ma is megmaradt álláspontja mellett és ma is elismeri Justh eljárásának hazafias és következetes voltát. De Tiszáéknak szükséges a rágalmazás, hogy Khuen örökét átvehessék. Az a legfőbb vágyuk, hogy nyélbe üthessenek egy reakciós alakulást, amely hivatva volna klotúrral és még jobban kicirkal-

Legjobb színes férfifingek FEKETÉNÉL.

A festő.

Irta: Ács Klára.

— Nagyon kérem György, jöjjön, a gyermek türelmetlen, egyre magát említi. Ne várakoztassa őt soká! — A fiatal asszony izgatottan szólott az urához, az pedig munkájáról fel sem tekintve felelte:

— Megyek Anna, de kérem, ne háborgasson annyit, hiszen mondtam már, hogy a képet ma be kell fejeznem! — Az utolsó szavakat kissé neheztelve mondotta. Az asszony haragosan fakadt ki.

— Nem értem magát, György, hogy is tud nyugodtan festeni, mikor tudja, hogy a mai napon dől el, lesz-e gyermekünk. — Az asszony egész testében megremegett, mikor ezeket a szavakat kiejtette. A festő egy percre abbahagyta munkáját.

— Mondja meg Anna Gyuricának, hogy azonnal jöjök, adjon neki azalatt valamit játszani, foglalozzék vele. Nézze, már csupán egy fél órai munkám van, azután elkészültem a képpel.

A fiatal asszony sóhajtva hagyta el a termet, a férfi tovább dolgozott. Alig néhány perc múlva az asszony ismét benézett.

— Még sincsen készen, György? A gyermek nagyon türelmetlen, már mindent odaadtam neki, már mindent megpróbáltam, nem nyugszik, folyton magát kéri.

— Megyek már, Anna, könyörgöm, még csak egy egész rövid kis ideig legyen türelmemmel, már csak néhány esetvonás van hátra és a kép elkészült, s én néhány hónap, nem, néhány hét múlva hírneves, ünnepezt művész leszek, maga pedig gazdag, körülrajongott, irigyelt asszony lesz. Próbálja csitítani a gyermeket, mondja neki, hogy már jövök.

Az asszony betette maga mögött az ajtót, a férfi tovább dolgozott lázas izgatottsággal. Pár perc múlva az asszony halál-sápadtan állott meg az ura előtt. Két kezét összekulcsolta, hangja meg-megcsuklott a sirástól.

— Most én könyörgök, György, nézze, összetett kezekkel kérem, jöjjön, jöjjön gyorsan. A gyermek már nem beszél, a szemecskéiben olyan furcsa fény van, s az arcoeskája rettenetesen sápadt. Most már kell, hogy jöjjön, György. Az asszony szaggattottan, magánkívül beszélt. A festő letette ecsetjét.

— Jövök, Anna, maga csak menjen előre, mire beér a gyermekhez, én is ott leszek.

Az asszony elsietett, a festő ismét kezébe vette az ecsetet és tovább dolgozott vagy tizenöt percig, azután gyönyörködve állott meg a kész kép előtt.

— Megvan hát végre! Ah, mennyi éven

át álmódott erről a képről hány hosszú éven most nem hagyta magát megzavarni, most nem volt képes reá, hogy elkészítse. Mindig megzavarták, mindig közbe jött valami, de végre megfogadta, hogy semmivel sem törődve dolgozni fog, nem bánja, történjek bármi. És nem hagyta magát megzavarni és dolgozott és elkészítette a képet s most, hogy ott állott előtte, szinte örömmámorban uszott. A legszebb álmái, a leggyönyörűbb ábrándjai megvalósulását jelentette ez a kép. Hogy fognak bámulni, hogy fognak csodálkozni, ha meglátják ezt a képet! És nem sokára mindenütt az ő nevét fogják emlegetni szalonokban, színházban, zsurokon, jégen, mindenütt róla fognak beszélni, s ha valahová belép, tisztelettel, bámulva fognak reá nézni. Boldogan gyönyörködve állott néhány percig a kép előtt, majd mint akinek hirtelen eszébe ötlék valami, homlokára ütve kisetett.

A betegszoba elé érve, a festő hangos, panaszos, kétségbeesett zokogást hallott. Rémulten nyitott be az ajtón. Az asszony fuldokló zokogással, haját tépve rohant eléje.

— György, György — sikoltotta — meghalt, vége van, nincs többé gyermekünk, nincs többé Gyurica!

A férfi merev, tágranyilt szemekkel állott meg a gyermek kis fehér bölcsője előtt,

Olesón vásárolhat

az, ki most ideiglenes helyiséget felkeresi. A legujabb napernyők, blousok, gyermekruhák, keztyűk és harisnyák a legolesőbb árban kaphatók:

Zavaczký Leónál, Debrecen
a „BIKÁ“-val szemben.

mazott választói joggal megalapítani az országban egy újabb aulikus rendszernek háboríthatlan uralmát.

Tudják, hogy Justh és hivei ennek a törekvésnek kérelmelhetetlen ellenségei. A nemzeti jogok érvényesítése nélkül ezek nem hajlandók semmiféle kialakulást előmozdítani.

Innen van az a dühöngés és őrzöngés, amit most a Tisza—Percezel-féle társaság véghez visz. De eredményt nem fognak elérni. Hiába protezsálják és hiába dédelgetik őket a szemforgató, kétszínű sajtó-organumok. Ezek viselkedésével már régóta tisztában van a közönség.

Ujabb föltámadás nem lesz. Ideig-óráig most nyüzsgöhetnek, futkározhatnak, de a parlamenti küzdelem, mely az ország jogaiért és alkotmányáért folyik, csakhamar el fogja ezt az egész társaságot söpörni. K. P.

— május 13.

Bakonyi Samu az 1848. XX. t.-c ről. Hajduböszörményben tegnap hatalmas népgyűlést tartott a függetlenségi és 48-as párt. A lelkes gyűlés után, melyen Justh Gyula is részt vett, este népes banketten ünnepelték a függetlenségi p r t jelenlevő vezérférfiait. Dobó Sándor, a hajduböszörményi 48-as párt egyik legagilisabb tagja, Debrecen II. kerületének negyevü jelöltjére, Bakonyi Samura üritette poharát és beszédben említést tett a munkapárt legujabb kortesfogásáról, melyben azzal vádolja meg a függetlenségi pártot, hogy a felekezeti gyűlést tüzesóvját akarja belevetni közéletünk békéjébe. Bakonyi nagyhatású beszédben válaszolt a pohárköszöntőre. Rágalmának jelenti ki a munkapártnak ezt az állítását. Követeli az 1848. XX. t.-c. végrehajtását, mert ez tetőzi be Bocskay harcá-

nak dicsőséges küzdelmét. Legyen Bocskayé a diadal Magyarország teljes függetlenségének és lelkiismeret szabadságának kivívásában. A bankett résztvevői lelkesen megéljenzették Bakonyit nagyhatású beszédéért.

Dr Justh János a hajdusoboszlói kerület függetlenségi és 48-as képviselőjelöltje május 22-én délelőtt 10 órakor tartja programbeszédét Hajdusoboszlón. Ez alkalomra a szoboszlói függetlenségi és 48-as párt meghívja a debreceni, nánási, bősörményi és nádudvari kerület függetlenségi pártjait, dr Bakonyi Samut, dr Tüdös Jánost, dr Kőrösi Kálmánt, dr Bacsó Dezsőt, dr Juhász Nagy Sándort, dr Benedek Jánost, Papp Eleket, dr Buza Barnát, dr Nagy Sándort. Mezői pártja napról-napra gyengül.

Kossuth-párti jelölt Szoboszlón? Fővárosi lapokban olvassuk, hogy a szoboszlói kerület Kossuth-párti képviselőjelöltje, dr Pongrácz Sándor, akinek eddigi jelöltségéről sem érkezett hír, megkezdte agitáló körutját és bejárja a kerület községeit. E hírről azonban pozitív tudomásunk nincs.

Képviselőválasztás Nyiregyházán. Nyiregyháza város központi választmánya tegnap ülést tartott, melyen a választás napjaul junius 2-ikát tűzte ki.

Justh Gyula makói ellenjelöltje. Jakabffy esanádmegyei főispán leintette a makói munkapártot, hogy ne állítson Justh Gyulának ellenjelöltet, mert nem teheti ki a pártot a biztos bukásnak. Ma azonban — mint egy makói távirat jelenti — a makói munkapártiak és polgári pártiak a főispán kijelentése dacára jelölték munkapárti programmal Rényi József dr műegyetemi tanárt. A jelölés Makón nem keltett feltűnést, sőt humorosan fogták fel a munkapárti okvetetlenkedést. Justh Gyula megválasztása Makón bizonyos, s a makói munkapártiakat esufos és szegényletes kudarc fogja érni.

Az üstökös Debrecenben.

A III. kerületi megfigyelő állomásról jelentik:

A Halley-üstökös **Láng-farka**, melynek fénye az utóbbi napokban veszedelmes megerősödött, mátol kezdve napról-napra veszíteni fog ragyogásából, egyre sápadtabb, haloványabb lesz és pontosan junius 1-én teljesen alábukik, eltűnik.

mint aki nem érti, hogy mi történt, míg az asszony ráborulva a fehér csipkés, szomorú agyacszkára, csókolta a kis halott kihült testét.

Szivettépő, rémült jelenet volt a mozdulatlan holt gyermek, az őrzöngő anya s a merev, kitágult szemekkel bámuló apa, ki száraz szemekkel, fájdalmat nem érezve állott ott, mint aki nem érti, hogy miről van szó, mintha nem is az ő gyermeke lett volna a kis halott. A férfi teljesen megfeledkezett magáról, az apai érzés kihalt belőle, már csupán a festő állott ott, akinek minden gondolatát lefoglalta, hogy a szeme előtt levő képet hogyan fogja vászonra vetni. Kezében meg szinte ott érezte az esetet, melyet csak az imént tett le, még benne élt a vágy alkotni, teremteni néhány festékeverékből alakokat és embereket varázsolni elő, akik mozognak, éreznek, élnek, beszélnek a vászonon.

Kirohant, végig a szobákon be egyenesen a műtermébe, s még a festéktől nedves esetet felkapva ismét munkához látott. A kép ott volt előtte, ott látta maga előtt az egész jelenetet, rémült, tágranyilt szemeiben jól megmaradt a rettenetes látvány. A haját szakgató, sikoltozó anya, amint a holt gyermeket élesztgeti a csókjával. Semmi mást nem látott, mint ezt a jelenetet.

Bemártotta az esetet, végighuzta a

vászon sokszor, nagyon sokszor egymásután. Nem fáradt belé, hosszú órákon keresztül festett pihenés nélkül... A kis, fehér böleső már ott állott készen, az asszony a kuszált, kibomlott hajával ott volt előtte, s a gyűrött, fehér csipkés párnák közt látni lehetett a lehunyt szemű, göndörfürtű, sápadt fejcskét. A kis, lezárt ajkak körül keserű vonás látszott, mint azok ajka körül szokott mutatkozni, akiknek vágyaik meddők maradnak.

A festő rámeredt a képre, göresös, eltorzult mozdulattal nézte, kezéből kihullt az ecset. A kép készen volt, a művész el-tűnt, hogy alkotása be volt fejezve. A férfi nézte a vászonra festett kicsiny bölesőt, a holt gyermekkel, míg az üveges, tágranyilt szemei lassan forró könnyekkel teltek meg. A gyermek szobácskájából, a szobák hosszú során keresztül is behallatszott az anya jaja, a férfi azonban nem mozdult a kép elől. Ott állott előtte reszketve, könnytől homályos szemével egyre a lehunyt szemű, göndör fejcskét nézve. Szívében vad, keserű, marcangoló fájdalmat érzett, térdei meginogtak, s ő leborult a kép, a festett vászon előtt, két kezével hajába markolva, hangja kétségbeesett fájdalommal volt teli.

— Fiam, fiam! A szobában mi sem mozdult, csak az anya siró, keserves zokogását lehetett hallani s a festőnek úgy tűnt fel,

A képviselőválasztások ideje.

Az egész megyében junius elsején lesznek.

— május 13.

A város és vármegye törvényhatósági bizottságának színe előtt tegnap olvasták fel a képviselőház összehívását elrendelő királyi köziratokat, s ma már összeültek mind a városi, mind a vármegyei központi választmányok, megállapították a választások idejét, megalakították a választási és szavazatszedő küldöttségeket, s megtették a szükséges intézkedéseket.

A központi választmányok az egész vármegyében junius elsejére tűzték ki a választások napját. Bősörményben tegnap állapították meg, ugyancsak junius elsejére, a választás napját.

A két törvényhatóság központi választmányi üléséről részletes tudósításunk a következő:

Debrecenben.

Debrecen város központi választmánya délelőtt 10 órakor tartotta meg ülését. Az ülés megnyitása után felolvasták a választások kiírásáról szóló leiratokat. A központi választmány Debrecen mindhárom kerületére nézve választási határnapul junius elsejét tűzte ki.

Ezután megalakították a szavazatszedő küldöttségeket s megválasztották a választási elnököket.

Az első kerületben választási elnök Sinka Sándor, aki egyszersmind a Péterfi-utcai szavazatszedő küldöttség elnöke. Helyettese dr Dóczy Emil, aki a Csapó-utcai szavazatszedő küldöttség elnöke. Helyettes elnökök F. Szabó Lajos és Török Péter. — Választási jegyző dr Polgár Dániel. Szavazatszedő küldöttségi jegyző: dr Varga Imre. Helyettes jegyzők dr Kiss József és Bárdos Géza.

II. kerület. Választási elnök dr Händel Vilmos, aki a Piac-utcai szavazatszedő küldöttség elnöke is. Helyettese és a Hatvan-utcai küldöttség elnöke dr Szűcs Géza. Helyettes elnökök Borsovay Jenő dr, Reichard Manó dr. Választási jegyző Nagy Sándor és dr Hódy Béla. Helyettes jegyzők dr Tóth János és dr Kiss Sándor.

mintha a vászonra festett asszony zokogna, mintha annak a jaját hallaná. Fülében ott csengett az asszony hívása, a könyörgése, mellyel a beteg gyermekhez szólítja: Gyurica türelmetlen, Gyurica apát említi, Gyurica apát kéri...

Ó nem ment be hozzá, nem volt kíváncsi a beteg gyermekére, a haldokló kicsi fiára, ő dolgozott, festett, mialatt az egyetlen gyermeke haldoklott, hirnévért, dicsőségért küzdött s azalatt a boldogságától fosztotta meg a rideg, gonosz, zord halál, aki senkit sem kímél. Hát mostmár minék a dicsőség, minék a hirnév, minék a pénz, ha nincs több gyermeke, minék mindez, ha nincsen fia. Felállott olyan erővel, amely csak a végleg elkeseredett, mindenre kész emberekben van meg s két öklével nekiesve a képnek, melyről annyi hosszú esztendőn keresztül ábrándozott s mely őt nagy, hírneves művészé tette volna, addig verdeste, míg azon a teljesen friss esték összefolyt s míg a vászon foszlányokra tépve feküdt előtte.

Azután halálra fáradtan, megtörve ráborult a ronggyá tépett vászonfoszlányokra s hangos, meg-megcsukló, keserves, panaszos sirással zokogta:

— Vége, vége a fiamnak, nincs többé Gyurica!

Látta-e már „BUDAPEST“-et éjjel? Demetrovics palota, } Hunyady-u. 19.
Ha nem látta, nézzen ottan széjjel, Uri nép jár ám oda. }

III. kerület. Választási elnök dr. Kocsár Gábor. Helyettese dr. B. Nagy Sándor. Helyettes elnökök dr. Balázs Bertalan és dr. Kun Mihály. Jegyzők dr. Lukács Béla és dr. Balogh Géza. Helyettes jegyzők Ember Ernő dr. és Csáthy Dezső dr.

Az első kerületi választók így szavaznak: Péterfiai részen az egyház tanács-terme. Csapó-utcai részen a tűzoltó lak-tanya.

II. kerület: Piac-utcai választók a városháza nagytermében. Hatvan-utcai választók a kisteremben.

III. kerület: Kossuth-utcai választók a római katolikus gimnázium tornatermében, a varga-utcai pedig a vármegye-házán.

A választási tudnivalókról falragaszok és hirdetések fogják a választópolgárságot tájékoztatni.

A megyében.

Hajdu vármegye központi választmánya is tegnap délelőtt tartotta meg ülését a választók kiírására nézve. Az ülésen Kovács Gyula elnökölt.

A központi választmány a választások napját a nánási, szoboszlói és nádudvari kerületben június hó 1-ére tűzte ki.

Miután felolvasták a királyi leiratot és a belügyminiszter rendeletét, az egyes választási kerületek részére megválasztották az elnököket és jegyzőket.

A nánási kerületben választási elnök dr. Nagy Gábor. Helyettese Péntes László, aki az első szavazatszedő küldöttség elnöke. Másodelnök dr. Lóog Béla, helyettes elnök Hadházy Zsigmond.

A nádudvari kerületben: Választási elnök Kiss Ferenc. Helyettes elnökök Belovary Lajos, dr. Nagy Albert. Jegyzők Unyi Géza és Papp Miklós. Helyettes jegyzők Magyar Gyula és Boda József.

A szoboszlói kerületben választási elnök G. Tóth János polgármester. Helyettese Malatinszky József. Helyettes elnökök Illyés Endre és Racsek Sándor. Jegyzők Péntáros István és Kovács Ferenc. Helyettes jegyzők Csiha Márton és Toronyi János.

PANAMA

gyermek- és férfi

SZALMAKALAP-ujdonságok

a legolcsóbbtól a legfinomabbig kapható

Lengyel Samunál

Piac-utca 43.

SZINHÁZ.

* **Hahnel Aranka bucsuja.** Igazi művésznő, istenáldotta nagy tehetség: a nagyvilági nők, a grand cocotteok csodás és páratlan alakítója, **Hahnel Aranka** bucsuzott tegnap este. Elbucsuzott, örökre elbucsuzott a színpadtól, annyi ragyogó, fényes estének színhelyétől. És elbucsuzott tőlünk, debrecenieként is, akik ünneplő lelkesedéssel mutattuk meg mindig, hogy lelkes bámulattal adózunk csodás művészetének. A *Váljunk el* Cyprienne-jében játszott utoljára, ebben a fényes szerepben, amelyben ragyogó művészetét teljesen érvényre juttathatta. A mindig csodált művésznő az utolsó estén talán a legszebben, a legigazabban, legművészebben játszott. A közönség tüntető lelkesedéssel, igaz szeretettel ünnepelte és egész virágerdővel halmozta el Hahnel-t.

* **Heti műsor.** A színház e heti műsora a következő: Szombaton: Folt, amely tisztit, Szilas Gizella fellépte.

Justh Gyula Hajduböszörményben.

Benedek János választói közt.
Fényes fogadtatás és népgyűlés.

Debrecen, május 16.

A merre **Justh Gyula** az országos függetlenségi és 48-as párt elnöke és vezére megjelenik a magyar nép között, mindenütt a lelkesedésnek valóságos tomboló orkánja fogadja.

A magyar nép benne látja és tiszteli a magyar függetlenségi eszme jelenlegi letéteményesét és ünnepli őt azzal a hatalmas lelkesedéssel, amellyel ami népünk a szabadság örök eszméjét és az érte küzdő vezéreket körülrajongja.

Igy fogadta és ünnepelte **Justh Gyulát** Hajduböszörmény város polgársága is, Boeckay dicső hajduinak méltó utódai, kik a függetlenségi és 48-as párt mellett szilárdan állanak, mint a szikla és **Benedek János** függetlenségi és 48-as képviselőjelöltet hatalmas többséggel küldik be újra a parlamentbe.

A hajduböszörményi fogadtatás és népgyűlés oly óriási sikerű volt, hogy a munkapárt minden reményességét és kilátását egyetlen csapással porrá zúzta össze.

*

Justh Gyula fényes sikerű hajduböszörményi napjáról a következőkben számol be tudósítónk:

Justh Gyula ma déli 12 óra után érkezett meg a debreceni vasúti állomásra. Az állomáson a hajduböszörményi függetlenségi párt 30 tagú küldöttsége fogadta, melynek nevében **Kutassy Sándor** dr. párttitkár tartott lelkes üdvözlő beszédet.

Ezután **Justh Gyula** a hajduböszörményi vonatra szállt. Kisérétében voltak: **Papp Elek**, **Bakonyi Samu**, **Benedek János**, **Kőrösi Kálmán**, **Fisch Ernő** képviselőjelöltek, továbbá a debreceniek közül **Csanak János**, **Juhász Nagy Sándor** dr., **Sik Antal** dr., **Szabó Ferenc** dr.

A fogadtatás.

Hajduböszörménybe a vonat az állomáson összesereglett hatalmas tömeg viharos éljenzése közben rohogott be. **Justh Gyulát** **Kálmán Lajos** pártelnök messze esengő, lelkes szavakkal üdvözölte, **Sóvágó Berta** urleány pedig 120 fehér ruhás leány élén, a böszörményi kuruc nők nevében, emelkedett hangú beszédrel szép csokrot nyújtott át a vezérnek.

Midőn **Justh Gyula** hatalmas alakja az állomás előtti téren megjelent, egy beláthatatlan óriási tömeg tombolt óriási lelkesedéssel körülte. Legalább 8—10.000 ember éljenzett ott. Mintegy 100—150 **Benedek János**-zászlót lengetett a szél.

Justh Gyula a város négyes fogatán vonult be a városba. A menetet lovas bandérium nyitotta meg, mely 212 tagból állott. Ezután hosszú kocsisor, majd a folyton lelkesen éljenző tömeg következett.

A menetben résztvettek a hajdunánási kerület küldöttei, mintegy 50-en, Veszprémi István, a megyei függetlenségi és 48-as párt elnöke, dr. **Berencsi János** nánási, dr. **Loog Béla**, dr. **dorogi pártelnökök**, **Simon Károly**, **Csiha Elek** vezetése alatt.

Csaknem egy órát vett igénybe, míg a rengeteg tömeg a város főterére megérkezett és a népgyűlés kezdetét vette.

A népgyűlés.

Olyan hatalmas tömeget, amely a népgyűlésre összesereglett, még nem láttak soha Hajduböszörményben. Pedig hétköznap és munkanap volt, de a hajduk ott hagyták

munkájukat és mind a főterre siettek, hogy ott a Boeckai-szobor körül összeseregelve, nagynevű vezérüket, **Justh Gyulát** meghallgassák.

A népgyűlést **Kálmán Lajos** elnök lendületes beszéddel nyitotta meg **Justh Gyulát** a zsoltáriró szavaival üdvözli: Hozsánna! hozsánna! áldott aki jön a magyar szabadság nevében!

Ezután **Justh Gyula** tartotta meg viharos lelkesedés között beszédét.

Justh Gyula beszéde.

Tisztelt polgártársaim! Szivem mélyéig meghatva állok itt Önök előtt akkor, midőn Boeckay népet egybeseregelve látom, hogy ünnepelje a függetlenségi magasztos eszméket. Ebből a lelkesedésből azt a tanúságot meritem, hogy jöhet erre a választókerületre a darabontok egész hadjárata, de ez a kerület a függetlenségi eszmék mellől tágitani nem fog soha! Nem fog ada állani a megalkuvók sorába, akik azon ürügy alatt, hogy a parlament munkaképességét helyreállítsák, azt követelik a nemzetől, hogy csak egy akaratot respektáljon: a korona akaratát. — Ez a nép meg fog állani hiven, rendithetetlenül, úgy amint **Benedek János** cselekszi, az elvek mellett. Sohasem fog ez a választókerület és a Hajduság akár a megfélemlítésnek, akár a szép szavaknak engedni, épen úgy, amint képviselője sem engedett, hanem a hazának s a népnek érdekeit a saját maga érdekeinek mindig alárendelte. Itten a képviselőjelölt rátalált a hozzá méltó választókra és a választók a hozzájuk legméltóbb képviselőjelöltre: **Benedek Jánosra**.

Nagyon kérem is Önöket, hogy teljes erővel sorakozzanak az ő táborába és vállasszák őt meg, mert nekem, akit az isteni gondviselés a függ. és 48-as párt élére állított, ilyen katonára van szükségem. Mert a vezér, ha nincsennek megfelelő önzetlen katonái, önmagában nagy célokat elérni képtelen. Szükségem van az ő segítségére, ilyen őszinte, igaz barátira és kitartó, elvhű emberre, mint **Benedek János**. (Lelkes éljenzés.)

Ellenfeleink a legadázabb és legfékeveszettebb küzdelmet folytatják ellenünk, különösen én ellenem. *En ott hagytam Magyarországot közjogi méltóságát azért, hogy a nép érdekeit szolgáljam.* Ezért azt érdemlem én, hogy ennek az országnak minden pártja kiméletlen dühvel forduljon ellenem. Vagy talán ezt azért érdemlem meg, mert akkor, amikor a király decemberben magához hívott és a hatalmat felkínálta, akkor én azt mondtam, hogy *ezt csak úgy vállalom, ha a batalmon elveimet is megtudom valósítani.* (Hosszas éljenzés.) Azért kell ellenem támadni, mert nekem kedvesebb volt az elvem, mint a hatalom. Hát az igaz, hogy ebben különbözöm valamennyi pártnak a vezérférfiától, mert hiszen valamennyi pártnak a vezérférfiát egy célért leli a hideg: *a hatalomért.* Az elvekkal semmit sem törődnek.

Gróf **Andrássy Gyula** legutóbb a kassaiakoz intézett levelében azt mondja, hogy én voltam az oka annak, hogy a koalíció szétbomlott és hogy ő nem tudta megcsinálni a választási törvényt. Tisztelt polgártársaim! Ebben van valami igaz is, de van benne olyan is, ami nem való. Én ugyanis azt reméltem, hogy a koalícióban, többségénél fogva a függetlenségi párt fog dominálni és ha nem is tudjuk egész programunkat megvalósítani, de legalább is előbbre fogunk haladni azon magasztos cél felé, amelyet a függetlenségi és 48-as párt politikája elénkbe irt. Azonban már a legelső időkben észrevettük, hogy csalódtunk. Dacára annak, hogy a függetlenségi párt nagy többségben volt a koalícióban, a főispáni gárdának csak igen csekély része volt függetlenségi. Már itt mindjárt kijátszották a függetlenségi pártot. És amikor láttuk, hogy még a nemzeti

bankot sem tudjuk felállítani, pedig erre nézve a kvótafelemeléssel a jogot meg is vásároltuk, akkor aztán én voltam az, aki — egészen nyíltan megmondom, — szétrobantottam a koalíciót. (Hosszas éljenzés.)

Nem tudta a választási törvényt én miattam megcsinálni, — ezt mondta gróf Andrassy Gyula. Ő is úgy van vele, mint sokan, hogy a saját hibáját másban keresi. Ezeknek pedig egyedül csak ő az oka. Mikor 1906-ban a koalíció megalakult, maga a miniszterelnök is kijelentette, hogy legfőbb feladatát fogja képezni a koalíciónak az általános szavazati jog megalkotása. Ez két év alatt megtörténik, akkor aztán fölösztatják a házat és az új választási törvény alapján rendezik az új választásokat. És eltelt 3 év, Andrassy Gyula még mindig gondolkodott azon, hogy miképp kellene olyan általános szavazati jogról szóló törvényt, amellyel ki-játssa az általános szavazati jogot. Azután negyedfélv után előállott a pluralitással. De ekkor már előtérbe lépett a nemzeti bank kérdése is. Nagyon természetes, hogy az ő javaslata miatt, amely a lehető legreakcionáriusabb irányú volt, a legnagyobb erővel ütött ki a nézeteltérés a koalíció különböző pártjai között. Ekkor aztán Andrassy azzal állott elő, hogy mi borítottuk fel a helyzetét, hogy elejtettük a katonai kérdéseket, másfelől a nemzeti bank kérdésében a dátumhoz ragaszkodtunk. Ebben egyetért Andrassyval Tisza István gróf és Kossuth Ferenc is.

Ebben a tekintetben arra hívom fel az önök figyelmét, hogy a bankkérdést máshoz, mint terminushoz kötni nem lehet. Hiszen ezt a terminust nem mi, hanem a törvény állapította meg, mert a közös bank szabálya 1910. december 31-én lejár. Aki azt mondja, hogy ne csináljunk terminust, az nem akarja a nemzeti bankot.

Azután meg Andrassy Gyula megfeledekzik arról, hogy 1905-ben feliratot intézett a képviselőház nagytöbbsége őfelségéhez, amelyhez hozzájárult az Andrassy pártja is és ebben a feliratban benne van a nemzeti bank és a vámterület követelése. Azt mondja Andrassy, Tisza, hogy mi elejtettük a katonai programunkat. Nem emlékeznek még mindannyian, hogy 1906-ban, amikor a koalíciós kabinet megalakult, meg-egyezés jött létre a korona és a nemzet között, hogy míg az új választási törvény el nem készül és annak alapján meg nem ejtetnek a választások, addig a függetlenségi párt lemond arról, hogy ezen az országgyűlésen hangoztassa a katonai követeléseket, a korona pedig lemond arról, hogy a katonai létszám felemelését kívánhassa.

Mikor Andrassy azt látta, hogy mi a nemzeti bankot komolyan követeljük, akkor azt mondta, hogy követeljük inkább a katonai vívmányokat. Fogadjuk el az u. n. 9-es bizottság javaslatát s iktassuk azt törvénybe. Ez a javaslat azonban elismeri a király abszolút felség jogát a hadsereg tekintetében, amellyel elvesztette volna a nemzet azon jogát, hogy a jövőben bármikor is beleszólhasson a katonai kérdésekbe. Már pedig Magyarországon csak alkotmányos felség jog van, korlátlan felség jogot ami közjogunk nem ismer! (Igaz! Úgy van!) A törvényhozásnak a korona csak egyik tényezője, azzal egyenrangú a népképviselő, a magyar nemzet. Nekünk tehát mindenképp felett arra kell törekednünk, hogy az egyensúlyt a korona és a nemzet szuverenitása között helyreállítsuk.

Azt mondják, hogy helyre kell állítani a parlament munkaképességét. Erre azt felelem, hogy soha olyan erős tábor még nem állott egy kormány háta megett, mint a mult országgyűlésen. A legutolsó ülésen megszavaztuk a nemzeti bankot óriási nagy többséggel. Ezért kellett felosztatni a képviselőházat, hogy ne érvényesüljön a nemzeti akarat. Ezt a nemzeti akaratot akarják most a legtörvénytelenebb eszközökkel letörni. Ha láttuk volna, hogy tiszta választásokkal akar a kormány a népre apellálni, akkor az új képviselőházban respektálni kellene a többségi akaratot; de az olyan többség ellen, mely alkotmányellenes módon alakult ki, küzdeni fogunk minden eszközzel. Az obstrukció csak akkor jogosult, ha tör-

vénytelen eszközökkel dolgoznak a választásoknál, ha nem nyilvánulhat meg szabadon a nemzeti akarat. Ilyen esetben az obstrukció a legalkalmasabb fegyver, hogy a választási küzdelemből kiküszöböltessék minden törvényteleneség.

T. polgártársaim! A választási törvényekről szölok még egy pár szót. En az általános, titkos, egyenlő szavazati jog hive vagyok. (Éljenzés.) A kormány kebelében erre nézve sincs egyetértés. Hieronymi Pözsonyban azt mondta, hogy ő véglegesen csak akkor fog nyilatkozni, ha a javaslat ott fekszik a képviselőház asztalán. Khuen pedig kijelentette, hogy ő tulajdonképpen még nem tanulmányozta eléggé ezt a kérdést, hanem bevárja a népszámlálást, amelynek az eredménye és mérlegelése azonban 10 évet is igénybe vehet. Évtizedek óta vitatjuk e kérdést a parlamentben, sajtóban, irodalomban és Magyarországon jelenlegi miniszterelnöke még nem tudott állást foglalni. Magyarországon miniszterelnöki székben még nem ült ilyen politikai analfabéta.

Ezek után azzal fejezhetem be beszédemet, hogy nekünk nem lehet más feladatunk, mint kiépíteni azt az épületet amelynek alapjait Kossuth Lajos vetette meg ebben az országban. Ennek az volt a célja, hogy Magyarország egy nagy, hatalmas demokratikus állammá fejlődjék. Ezt akarjuk mi is és haladunk a kijelölt uton tovább. (Szünni nem akaró lelkes éljenzés és taps. Szónokot számosan üdvözlök.)

A többi szónok.

Justh Gyula beszéde az egész tömegre óriási hatást gyakorolt és a vezért lelkesen éltették.

Utána dr. Benedek János, a hajduböszörményi kerület függetlenségi és 48-as képviselőjelöltje lépett a szószeke. Benedeket a tömeg óriási éljenriadallal köszöntötte. Benedek lelkes szavakkal emlékezett meg Justh Gyuláról és kijelentette, hogy ennek a napnak egészen a Justh Gyula napjának kell maradnia. Ezért ő majd egy más alkalommal fogja programbeszédét elmondani. A beszéd végével a választók lelkesen éljenztek a nép-zerű jelöltjüket.

Veszprémi István a megyei, Berencsy János dr. a nánási függetlenségi párt nevében felhívták a böszörményieket, hogy szégyent ne hozzanak a hajdu becsületre és a függetlenségi jelöltet válasszák meg. Ha-sználó szellemben beszélt Papp Elek a nádudvari kerület közszereketben álló képviselő-jelöltje is.

Végül Bakonyi Samu intézett beszédet a néphez, melyben rámutatott arra, hogy 10 évvel ezelőtt őt és Benedek Jánost együtt küldte be a nép a magyar parlamentbe. Ők ma is együtt vannak. Felhívta a népet, hogy Benedeket válasszák meg.

Nagy éljenzés és lelkesedés között ezzel ért véget a népgyűlés.

A népgyűlés után megható jelenet volt midőn Justh Gyula a böszörményi hölgyek-től kapott virágcsokrok egyrészt letette a Boeszkai-szobor talapzatára e szavak kíséretében: *Eljen mindörökké Boeszkai emléke!*

A bankett.

Az óriási sikerű népgyűlés után barátságos összejövetelre gyűlt több száz választó-polgár. A banketten Kálmán Lajos pártelnök üdvözölte Justh Gyulát.

Justh Gyula a polgárság óriási éljenzése között állott fel szólásra. Felemlítette, hogy legutóbb Tisza azt a vakmerő kijelentést tette, hogy II. Rákóczi Ferenc katasztrófába vitte az országot. (Nagy felháborodás. Felkiáltások: Gyalázat, hazugság!) Pedig kik vezették katasztrófába a nemzetet? A labancok! (Zajos helyeslés és taps.) Ma is azt mondják, hogy nincs rend és nyugalom és emiatt keserednek. *Nem is lesz rend addig, míg Magyarország jogai kiviva nem lesznek.* (Zajos éljenzés.)

Ezután Dobó Sándor Bakonyi Samut köszöntötte fel, aki lelkes hangú beszéddel válaszolt.

Justh Gyula fényes sikerű hajduböszörményi diadalnapja a választási harcot teljesen eldöntötte és Benedek János nagy többséggel való megválasztása teljesen bizonyos.

EGYHÁZ.

Arvaügyek. A debreceni ref. egyház arvaügyi bizottsága május hó 17-én d. u. 5 órákor az egyház tanácstermében ülést tart, melyen folyó ügyet tárgyal.

Csevegés az elvhűségről.

(Látogatás a munkapárti nagyoknál.)

II.

Láng Lajos dr. egyetemi tanárral stb. stb. így folyt le párbeszédünk:

En: Debreceni választópolgár vagyok, kegyelmes uram és programjára vonatkozólag bátorokodnék néhány kérdést kokkáz-tatni. Vasárnap délelőtt jelen voltam Excellenciának a kabaré-előadásán, de a politika függő kérdéseiről ott nem kegyeskedett nyilatkozni.

Dr. Láng: Látja csak, barátom! Mondtam én azoknak a debreceni uraknak, hogy ne kabaré-előadás, hanem egy jótékony-célú hangversenyen léptessenek fel, melynek tiszta jövedelmét a szegénysorsú választó-polgárság felségélyezésére fordítottuk volna. Bizonyára nem ért volna olyan csufos kudarc bennünket. De tehetek én róla, hogy nem hallgattak rám?

En: Mi a véleménye excellenciának a választási reform problémájának megoldásáról?

Dr. Láng: E kérdésben teljesen egyet-értek gróf Tisza Istvánnal, ki naponként átlag tízszer fejt ki véleményét; és helyes-lem a Khuen-Héderváry gróf eljárását, aki miniszterelnöksége óta még egyszer sem nyilatkozott érdemlegesen e kérdésről.

En! És miként vélekedik kegyelmes uram az önálló jegybankról és az önálló vámterületről?

Dr. Láng: Régebben lángoltam én is az ország gazdasági függetlenségéért, de akkor természetesen még nem tudhattam, hogy Bécsnek ez ellen most kifogása lesz. Hogy tehát e kérdésben az én véleményem is alaposan megváltozott, annak oka nem bennem, hanem Bécsben keresendő. De nem értem, mért rónak meg minduntalan ezért a pálfordulásért. Hiszen a ruháját is változ-tathatja az ember, még gyakrabban, mint az elveit, még sem talál senki kivetni valót benne.

En: Tehát excellenciád a gazdasági önállóságot, melynek üdvös voltáról még nemrég még volt győződve, ma már káros-nak és nemzetrontónak tartja?

Dr. Láng: Tudja barátom, erre ép oly nehéz válaszolni, mint mikor egy süket ember kér tőlem véleményt...

En: Ezt a szellemes viccet hallottuk már, kegyelmes uram, a vasárnapi kabaré-előadásán.

Dr. Láng: Igen? No akkor mondok másikat?

En: (Elillanok.)
Dr. Láng: (Rosz viceket mond a négy falnak.) —16.

UJDONSÁGOK.

— **Ünnepi istentiszteletek.** A pün-kösti ünnepek alkalmából református templomainkban a következők tartanak istentisz-teletet: Pünköszt első napján délelőtt, Nagy-templomban Uray Sándor lelkész, ágendázik; dr. Eröss Lajos püspök, Kistemplomban Já-dr Eröss Lajos püspök, ágendázik; Szele Miklós nosi Zoltán lelkész, ágendázik; Boér s. lelkész, Kossuth-utcai templomban Boér Károly s. lelkész, ágendázik; K. Tóth Kálmán lelkész, Ispótytemplomban Szele György lelkész, ágendázik; Peleskey Sándor s. lelkész. Az ünnepi legátusok a következő sorrend-ben prédikálnak: Május 15-én d. u. Nagy-templomban Peleskey Sándor esküdtfelügyelő, Kistemplomban Erdős Károly szenior, Kos-suth-utcai templomban Kollonay László 4. th. Ispótytemplomban Herpay Gábor 4. th.

Május 16 d. e. Nagytemplomban Erdős Károly szénior, Kistemplomban Peleskey Sándor esküdtfelügyelő, Kossuth-utcai templomban Herpay Gábor 4. th., Ispótytemplomban Kollonay László 4. th. Május 16-án d. u. Nagytemplomban Herpay Gábor 4. th., Kistemplomban Kollonay László 4. th., Kossuth-utcai templomban Erdős Károly szénior, Ispótytemplomban Peleskey Sándor esküdtf. Homokkertben minden alkalommal Bak István 4. th.

Az ágostai hitv. evangélikus templomban vasárnap d. e. 10 órakor az istentiszteletet végzi s utána urvasorát oszt Materny Lajos főesperes. Délután 3 órakor Materny Lajos főesperes prédikál. Hétfőn d. e. 10 órakor az istentisztelet alatt konfirmáció, melyet végez s utána urvasorát oszt Materny Lajos. Délután 3 órakor ima.

A fűzesabonyi vasut közgyűlése.

A fűzesabonyi vasut részvénytársaság tegnap délelőtt tartotta meg évi rendes közgyűlését a városháza nagytermében. A közgyűlés a folyó ügyeket tárgyalta le s jóváhagyta a múlt év mérlegét. Délután fél két órakor bankett volt, amelyen sokáig voltak együtt a társaság tagjai.

Justh Gyula Debrecenben.

Justh Gyula, az országos függetlenségi és 48-as párt nagynevű elnöke tegnap este fél hét órakor Debrecenben érkezett s kilenc óráig a városban tartózkodott. Justh Bakonyi Samuval s a vele volt többi képviselőjelöltekkel együtt a Nagyerdőn vacsorázott s esete Szolnokon át délvidéki körútja folytatására utazott.

Épül a villamos vasut. A villamos vasut építése nemsokára megkezdődik. Folyó hó 20-án lesz ugyanis az építés előkészítésének utolsó mozzanata: az engedélyezési tárgyalás Budapesten. Ha ez megtörtént, akkor minden akadály nélkül rövidesen hozzá lehet fogni az építéshez.

A honvédek gyűlése. Tegnap délután négy órakor gyűlést tartott a honvédegyesület, amelyen nagyobb összegű segítyt osztottak ki az öreg honvédek között.

Paphallgatás Hajduszoboszlón.

A hajdunánási ref. gyülekezet 300 előkelő tagja ünnep másodnapján délelőtt Békéty Lajos Hajduszoboszlói ref. lelkészt meghallgatja A paphallgatók különvonaton fognak Debrecenből reggel 8 órakor Szoboszlóra indulni, s délben már visszautaznak Nánásra. Mint hírlík, Békéty Lajos szoboszlói és Szabó Antal balmazújvárosi lelkészeknek van a legtöbb kilátásuk a nánási lelkészi állás elnyerésére.

Eltakarították a porolajat. Lapunk tegnapi számában felszólaltunk az ellen a lehetetlen állapot ellen, hogy a Miklós és Péterfia-utcaon az a bizonyos portmentesítő olaj a meleg idők beálltával maga is lisztfinom porrá lett s a legkisebb szélben is oly óriási porfelhők támadnak, hogy az utcák lakóinak tüdejét a mérges olajpor valósággal tönkreteszi. Felszólalásunknak meg lett a hatása, mert tegnap a veszedelmes, porolajból olajporrá vált keveréket mindkét utcáról felsepérték. — Most már megint csak a jó debreceni port kell szívni a lakosságnak, amely szintén elég veszedelmes, de amelyhez legalább hozzászoktunk.

Órült a vonaton. Furesa kis eset tartotta izgalomban tegnap reggel a Szatmár felől Debrecenbe jövő utasokat. Egy Tóth Sándor nevű szerencsétlen elmebeteg ember dühöngeni kezdett és az utasokat valósággal kiverte a kupéból. Azt kiabálta, hogy nála milliók vannak, hogy az utasok meg akarják lopni. Az utasok eleinte csendesen hallgatták az órült ordítását, hogy ne ingereljék ellentmondásaikkal. De mikor a dühöngő

verekedni is kezdett, lefogták, megkötözték és bezárták egy kupóba. Debrecenben aztán átadták a rendőrségnek. Az órült a rendőrségen is csak azt hangoztatta, hogy milliók vannak nála és rendőröket kért, akik pénzt érizzék. A rendőrség őrizet alá vette és megkereste a szomszédos városokat, hogy a szerencsétlen ember személyazonosságát és lakóhelyét megállapíthassa.

Lelketlen anya. Lelketlen, minden emberi érzésből kivetkőzött asszonyt tartóztatott le tegnap a debreceni rendőrség. A berettyóújfalui főszolgabírósgal ugyanis táviratilag kérte a debreceni rendőrséget, hogy tartóztassa le Cs. Kis Piroska berettyóújfalui asszonyt, ki pár napos csecsemőjét minden gondoskodás nélkül elhagyta magától és Debrecenbe szökött. A rendőrség a gonosz szívű asszonyt Berettyóújfalura toloncolta.

Nagy lopás Hadházon. Hadházi tudósítónk jelentése szerint a hadházi eserebirtokossági erdőből 30 ezer darab 1—2 éves akácfaemetét elloptak. A tolvajok hadházi lakosok, akik a csemetéket pár koronáért eladták. — A tettesek, kik ellen az ügyészség megindította a vizsgálatot, szegénységükkel mentik tettüket.

A budapesti tőzsde esti zárulata. Buzakinálát mérsékelt, vételkedv csekély. Tartott irányzat mellett néhány ezer métermázsa került forgalomba változatlan áron. Egyéb gabonaneműek közül tengeri és rozs nyugadtabb, a többi változatlan. Idő: változó. Buza májusra 11.92, októberre 10.24, Rozs októberre 7.98. Tengeri májusra 5.54, júniusra 5.66, Zab októberre 6.46, R. p. ce augusztusra 12.80.

Percel Karola próbabálja. Percel Karola növendékei ma este tartják táncvizsgájukat a „Royal” szálloda disztermében. A növendékek az érdeklődőket ezuton hívják meg. Belépti díj 2 korona.

Az Arany Bika mulató különben is gazdag művészi számmal, Sisters Gladys and Lilly angol táncjátékával gyarapodott. Az Európászerte ünneplte művésznők ma este debutálnak. A kitűnő műsor, amelyben Ujváry Károly végtelenül kacagató kupléival dominál, már mindössze két estén át látható. Holnap, vasárnap nagy ünnepi előadás keretében bucsuzik az a pompás ensemble, melynek eddigi szereplésében mindig esufolt ház gyönyörködött,

A Royal park-club ma, 14-én, szombaton délután 5 órakor ünnepélyesen nyílik meg. Legszébb üdülő és szórakozó hely. Billiárd, olvasó, társalgó- és játék terem. Nagy választéku büffé mindenféle különlegességek, kávé, fagyait, jegeskávé, sörök, borok jól hűtve. Előzékeny kiszolgálás. Zenét szombaton Magyar Imre é fia, vasárnap Kiss Béla és ünnep másodnapján Rácz Károly zenekara szolgált. Kiváló tisztelettel Hauer Bertalan.

A „Halley-üstökös” sem kelt oly nagy feltűnést, mint a pünkösztői vásár miatt mélyen leszállított árak a Rózsa legnagyobb női kalap- és felöltő áruházában. Kizárólag csak a Kistemplom-bazárban.

Elismert legjobb fényképek és minden egyéb, a fényképészet és festészet terén létező termékek Vámoser Odón műtermében, Egyház-tér 3. szám alatt, a nagytemplom mellett rendelhetők. Családi-, valamint alkalmi csoport- vagy bármily másnemű felvételek, kivánságra bárhol a műtermen kívül, eszközöketnek. A cég levelező-lap különlegessége re olvasóink szives figyelmét felhívjuk.

Antalfy jegyirodája ujjában az Arany-Bika-orfeum Royal-kabaré és az Uranus-színház jegyeit is kezeli. Telefon 612.

Lawn-Tennis verők és teljes pályafelszerelések a legnagyobb választékban kaphatók Mentze Henrik sport-cikkek üzletében Kossuth-utca 4.

Saját gyártmányu cipő üzletemet Hatvan-utcaórl a Muraközy-házba, Piac-utca 3. szám alá helyeztem. Fischer Menyhért.

Választási tollakat és jelvényeket legszebb kivitelben és legolesóbban készít Dávidházy Kálmán könyvkötészete.

Divat Szalon és az Elite legujabb számai állandóan kaphatók Antalfy könyvkereskedésében.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatása.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST Gyógy-ásványvíz forrás, Mátészalka, Debrecen, Budapest, Budapest, 8.

TÁVIRATOK.

Justh Gyula körútja.

Budapest, május 13. Justh Gyula május 15-én Mezőturra megy Asbóth Jenő támogatására, még az nap délután Szarvason mond beszédet s innen 16-ára Kiskunfélegyházára megy át. Dunántuli körútját 20-ikán kezdi meg s 21-iken Lengyeltóiban és Nagybjajomban beszél. Másnap Sopronban és Körmenten, 23-án Komáromban és Tatán, 24-ikén Csurgón fogja a függetlenségi eszméket hirdetni.

Kossuth ellenjelöltet kapott.

Cegléd, május 13. Kossuth Ferenc nem juthat már egyhangulag a mandátumához, amennyiben ellenjelöltet kapott Hörömpő Illés törökkanizsai malomtulajdonos személyében, ki gazdapárti programmal lép föl.

Közös minisztertanács.

Budapest, május 13. A közös miniszterek és Bienerth osztrák miniszterelnök május 16-án Budapestre jönnek, hol 2 napos közös minisztertanács lesz.

Bosznia helyzete.

Zágráb, május 13. Tomasics bán ma több interpellációra vonatkozólag kijelentette az országgyűlésen, hogy Bosznia államjogi helyzete tisztázva nincs, a király szuverénitása alatt áll s ügyei a közös miniszterek és a két állam miniszterelnökeinek hatáskörébe tartoznak. Ezért neki hivatalosan semmi szerepe nincs a király boszniai látogatásánál.

Hercegovina és Montenegró határa.

Bécs, május 13. Illetékes körökben intézkedések történtek, hogy Hercegovina és Montenegró között a pontos határ megállapíttassék. Most ugyanis sok helyen a falvak közepén van a határ, sőt az is előfordul, hogy valakinek a háza Hercegovinában van, az udvar és kert pedig Montenegróban.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala Degenfeld-tér 2. sz.

SZERENCSENAPTÁR 1910. ÉVRE

Gyorsan válasszon, vegye meg a születése- vagy nevénapja mellett álló számot, mert a pillanat kedvezése folytán sokan jutottak már gazdagsághoz és jóléthez.

Január	Február	Március	Április	Május	Junius	Julius	Augusztus	Szeptember	Október	November	December
1 2102	1 79029	1 67801	1 30787	1 45906	1 52224	1 4489	1 96861	1 55893	1 64772	1 9994	1 95871
2 13957	2 22611	2 3108	2 90643	2 52117	2 13507	2 11191	2 69040	2 64833	2 52255	2 11130	2 91030
3 9928	3 38706	3 22615	3 78852	3 2123	3 2135	3 69029	3 93465	3 9917	3 24936	3 89128	3 96813
4 11161	4 46575	4 90611	4 67824	4 16013	4 11104	4 52214	4 22671	4 13964	4 19429	4 92854	4 7901
5 7902	5 16033	5 75806	5 55852	5 37978	5 39137	5 91211	5 19497	5 90627	5 2228	5 168720	5 79048
6 16003	6 24659	6 6777	6 22458	6 51686	6 16009	6 74918	6 24669	6 79368	6 16024	6 45923	6 3213
7 22406	7 19437	7 17858	7 19508	7 39197	7 90902	7 90616	7 9937	7 20217	7 4488	7 95859	7 22473
8 45912	8 91219	8 23451	8 18355	8 65912	8 75822	8 38642	8 65506	8 74960	8 11198	8 45996	8 79110
9 38363	9 75893	9 19594	9 24667	9 74905	9 23925	9 19438	9 3141	9 11182	9 52436	9 7917	9 45929
10 19127	10 103732	10 33212	10 4476	10 23617	10 66744	10 6797	10 13989	10 65903	10 63913	10 51694	10 65327
11 22456	11 74971	11 3505	11 11154	11 18311	11 64732	11 2255	11 24926	11 9414	11 52231	11 75850	11 64732
12 17354	12 90620	12 11127	12 64826	12 55504	12 24696	12 45984	12 17374	12 11166	12 2915	12 92866	12 79028
13 3105	13 24929	13 4360	13 90614	13 33124	13 52238	13 37206	13 7921	13 79032	13 13196	13 19603	13 78977
14 9902	14 22613	14 19408	14 107550	14 41479	14 69004	14 63920	14 55584	14 35845	14 33121	14 6796	14 69028
15 16011	15 78967	15 24930	15 75824	15 66670	15 19532	15 53831	15 78963	15 52130	15 52226	15 16005	15 24675
16 18198	16 69080	16 92438	16 39200	16 90921	16 74909	16 69048	16 91602	16 19139	16 39407	16 51692	16 19141
17 66700	17 4477	17 79355	17 2901	17 95875	17 2207	17 79359	17 64850	17 23422	17 79035	17 91229	17 18937
18 55209	18 16016	18 67805	18 16081	18 92877	18 13187	18 94822	18 9901	18 17371	18 95856	18 22631	18 78964
19 52280	19 2202	19 33464	19 45905	19 13999	19 9407	19 73963	19 53827	19 2903	19 66745	19 91618	19 92882
20 50608	20 66709	20 24947	20 78986	20 2111	20 67821	20 24684	20 94804	20 33481	20 19470	20 74924	20 74908
21 74912	21 7903	21 39111	21 90454	21 34962	21 55600	21 9911	21 46568	21 78889	21 17368	21 39122	21 39158
22 92427	22 65936	22 92853	22 24946	22 52237	22 16008	22 22620	22 2278	22 90940	22 38727	22 9462	22 38391
23 16352	23 2155	23 107528	23 18307	23 91601	23 79367	23 52149	23 35820	23 64847	23 79030	23 38721	23 74915
24 22405	24 11107	24 74930	24 13978	24 74993	24 93453	24 34955	24 16007	24 9460	24 52137	24 13982	24 92880
25 24927	25 68903	25 9952	25 24693	25 4367	25 64711	25 2128	25 90605	25 13988	25 22603	25 90457	25 79047
26 19405	26 13969	26 16017	26 20203	26 38602	26 52402	26 22494	26 23901	26 2296	26 37996	26 79049	26 38409
27 22610	27 2147	27 24942	27 9998	27 33107	27 6794	27 17875	27 19450	27 55533	27 107535	27 92892	27 90491
28 18304	28 53829	28 52217	28 11198	28 52209	28 74932	28 46554	28 29194	28 75840	28 90466	28 9935	28 24666
29 3538	29 35802	29 51687	29 79050	29 95868	29 33425	29 4390	29 90476	29 90476	29 23477	29 45918	29 19402
30 2107	30 23904	30 38662	30 74941	30 74941	30 107541	30 41487	30 78955	30 46563	30 91606	30 38639	30 9916
31 13994	31 52101	31 9887	31 9887	31 9887	31 9887	31 3536	31 95852	31 65908	31 65908	31 95873	31 95873

A XXVI. magy. kir. szabad. osztályosjáték I. osztályának húzása 1910. május 19. és 21. lesz megtartva.

Az I. osztály egy egész egy fél egy negyed egy nyolcad
sorsjegyek árai. **K 12.-** **K 6.-** **K 3.-** **K 1.50**

Az eredeti sorsjegyek szétküldése az összeg előzetes beküldése ellenében, vagy utánvétellel is történhetik.

Legkényelmesebb a postautalvánnyal való megrendelés. A pénz bérmentes beküldhetése céljából szívesen szolgálunk t. vevőinknek díjtalanul postatakarékpénztári befizetési lapokkal. A játék résztvevőinek minden lefolyt húzás után megküldjük a hivatalos nyereményjegyzéket.

GÄLDICKE **BANKHÁZÁBAN**
BUDAPEST
Kossuth-Lajos-u. 11. kaphatók.

Sesztina Lajos

vaskereskedése Piac-utca 23.

Ajánl: **kerti padokat**,
fecskendőket, „**Hydro-**
nette“ kézi fecskendőt kü-
lönböző **szőlőpermete-**
zőket. Nagy raktár ta-
karéktűzhelyekben,
:: francia konyhákban. ::

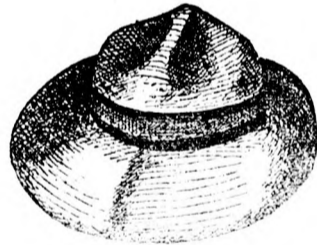
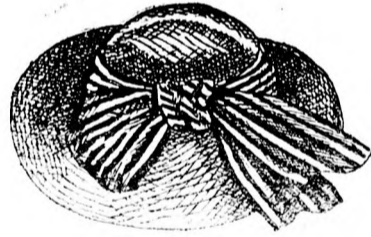
**MEGLEPŐ SZINTE CSODÁLA-
TOS GYÓGYEREDMÉNYEKA**

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÓGYVIZ-

*zel gyomor, mese, hólyag és
bélbántalmaknál aala-
mint asthma, bronchiata
köszvény és húgysavas
diathesis eseteiben.*

Debreczenben kapható:
KONTSEK GÉZA
fűszer- és cseméje kereskedésében
5 DEBRECZEN, Kossuth-utca.

Női Panama

Férfi Panama

összecsavarva.

Eredeti amerikai

PANAMA KALAP behozatal,
legolcsóbb beszerzési forrás.

Diszített

női kalapok

mesés választékban,
a Főposta melletti divatáruházban, Piac-u. 34.

ü. v. **Rózsa Lajos.**

Panama szalmakalap tisztítás 2 korona.

A derecskei Takarékpénzt. Részv.-társaság

Zárószámadása

az 1909-ik évről.

Tartozik		Mérleg-számla.		Követel	
Fkvi lsz.	VAGYON	Korona	Fkvi lsz.	TEHER	Korona
90	Készpénz	18153.78	1	Részvénytőke	100000.—
91	Váltó tárcsa*	1581493.79	2	Tartalék tőke*	80016.66
20	Jelzálog kölesön	932.—	3	Külön tartalék tőke**	12000.—
15	Ertékpapír	500.—	4	Nyugdíj alap***	16000.—
13	Ingatlan	23000.—	94	Betétek	853100.42
92-14	Adósok: Folyó számlán	8469.47	96	Visszleszámítás	521990.93
	Óvás előleg	300.—	89	Átmeneti kamat... ..	8727.36
65-97	Átmeneti tételek:		28	Hátralékos kamat adó	2069.18
	Házbér követelés... ..	640.—	66	Fel nem vett osztalék (1908)	98.—
	Előre fizetett visszlesz. kamat... ..	3677.66		Nyereség: Mult évi áthozat	1482.50
12	Leltár	1200.—		Ez évi	42886.65
	*Ebből 220000 jelzálogilag biztosítva.				44369.15
		1638371.70			1638371.70

* Ez évi hozzájárulással 90000 korona.
 ** " " " " 15000 " "
 *** " " " " 20000 " "

Tartozik		Veszteség és nyereség számla		Követel	
Fkvi lsz.	VESZTESÉG	Korona	Fkvi lsz.	VESZTESÉG	Korona
28	Betét kamatadó	4101.83	6	Nyereség áthozat	1482.50
30	Tiszti- és szolga fizetések	8059.92	16	Házjövedelem	1872.—
33	Adó és illeték	8760.36	73	Ertékpapír kamat	50.—
34	Házfentartás	503.74	89	Váltó kamat	132997.99
65	Házbér	600.—			
88	Üzleti költség	3174.74			
93	Betét kamat	40430.11			
95	Napi díj	612.—			
97	Visszleszámítási kamat	22829.23			
91-20, 12-14	Leírások: váltóból, felszerelésből, óvás előlegből	2961.41			
	Nyereség	44369.15			
		136402.49			136402.49

Derecske, 1909 december 31-én.

Iván András,
pénztárnok.

Fráter Barnabás,
igazg. elnök.

Dr. Buday József,
ügyv. jogtanácsos.

Györffy József,
főkönyvelő.

Igazgatóság:

Racsek János, Békési Sándor, Csécsi Ferenc, Szentiványi László, Hercegh Sándor, Katona János, Sárkány József, Szilágyi Sándor, Szabó József, Szártóry Dezső, Zákány Lajos.

Felügyelő-bizottság:

Kövy Lajos,

Szele György.

Hercegh József.

Óvakodjunk a molyoktól!

Közhatalmi intézmény VÉGH GYULA szűcsmester moly-
kár ellen védő, biztosító és raktározó intézete
FŐ-UTICA 42. SZ., az udvarban.
Férfi- és női-, városi bundák, uti bundák, szőnyegek, gal-
lérók, karmantyuk MEGÓVÁSAT bevéselt saigoru, szolid
árak mellett eszkösi. Tisztelettel:

Végh Gyula.

PRÓ HIRDETÉSEK. >>

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér; a legkisebb hirdetés 40 fillér. >>

Ajánlat.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon asztalterítő, szövet- és csipke-függönyre, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanell takarók, férfi- és női felöltők, kész férfi, fiu öltönyre, vagy tükrör, kép és butor csekély havi vagy heti részletre. — Városi, megyei és állami tisztviselők kedvezményben részesülnek. Tisztelettel KAISER SALAMON. Hatvan-u. 2. Hatvan-u. 2. Telefon 685.

Legdivatosabb blousok, alsószoknyák, női- és gyermekötények a legolcsóbban beszerezhetők MARTON GYULA divatüzletében Piác-u. 9.

Legjobb órák és legszebb ékszerek jótállással nagyválaszték és szolid árban KURIÁN GYULA elismert jóhírnévű órák és ékszerésznél Piác-u. 42. Órajavítások pontosan és jótállással készülnek.

Újdonságok

női kosztüm szövetekben, francia delaineekben,

ruhavásznak és zefirekben.

Nagy választékban kapható

Szabó Lajos Fiai

cégnél

Debreczen, Rózsa-u. 1.

Molnár Ferencz

Zádor Lajos utóda női-divattermében

A nyári idény újdonságai, Nyerselymek, Japán chantungok, francia foulard és pongék, delaineek, battistok, Angol vásznak, Madeira himzések

selyem és lüszter női felöltők, blousok
dus választékban megérkeztek.

Mindenféle szőnyegek.

Agy- és asztalterítők, Flanell takarók, Függönyök, Divántakarók, Viaszos vászon

!! LINOLEUM !!

óriási raktára

Donogán és Somossy

DEBRECZEN,

Kistemplombazár,

„Phönix“

— biztosító-társaság

irodahelyiségeit 1910. évi május hó 1-től

* a Hungária-épület II. emeletére *

(Bejárat Arany János-utca 2. sz. 2.)

helyezte át.

Francia Delin
újdonságaink

óriási választékban raktárra érkeztek

Bosznay J. és Társa

divatáruházában

Debreczen, Kossuth-u. 5.

Poloskák

tökéletes kiirtását saját találmányu irtószeremmel felvállalom. Lakások átnézését díjazás mellett eszközölöm.

Poloskairtó (folyadék) 3—5 és 7 koronás üvegekben. Poloskairtó por 50 fill. és 1 K-ás zsacsokkban. Poloskairtó gitt 1 és 2 K-ás csomagokban kapható

SCHWARTZ IZSÓ

féregirtási vállalata Debreczen, Zugó-utca 7.

Kartelen kívül.

MEZŐ ÁRMIN

épületfa, deszka- és cserépkereskedés.

Wesselényi-tér 6. sz. alatt, Berta-gőzmalom mellett. Kartelen kívül, tehát olcsó árak.

Mindenkinek saját érdeke, hogy szükségletét nálam szerezze be.

Telefon: 691.

Eredeti Goodyear Welt,
a jelenkor elismert
legjobb minősége.

Turul **Cipők**

dacára az olcsó áraknak, a legjobb anyagból készülnek. Elegáns fazon.

120 saját fióktelep Magyarország és a külföld legnagyobb városában

~ Képes árjegyzék portómentesen ~

!! A monarchia legnagyobb cipőgyára !!

„TURUL“ Cipőgyár R.-T., Temesvár

Központi főraktár:

DEBRECZEN, PIAC-U. 48.

Telefon: 691.

Legnagyobb választék
minden fajta cipőárban
elismert kiténő minőség.